ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ)
ΤΗΣ 29ης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1983 [1]

Χρυσάνθη Παπαγεωργοπούλου
κατά Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

«Δόκιμος υπάλληλος — Απόλυση»

Υπόθεση 277/82

Περίληψη

Υπάλληλοι — Πρόσληψη — Περίοδος δοκιμασίας — Απόλυση
(Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων, άρθρο 34, παράγραφος 2)

Στην υπόθεση 277/82,

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ, πρώην δόκιμος υπάλληλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, κάτοικος Αθήνας, 215 Ε. Βενιζέλου, Ηλιούπολη, εκπροσωπούμενη από τον Victor Biel, δικηγόρο Λουξεμβούργου, με αντίκλητο τον ίδιο, 18 A, rue des Glacis,

προσφεύγουσα,

κατά

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, εκπροσωπούμενης από τον Marius Simond, επικουρούμενο από την Yvette Hamilius, avocat-avoué Λουξεμβούργου, 11, boulevard Royal, με αντίκλητο την ίδια,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της έκθεσης κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας και την απόλυση της προσφεύγουσας, καθώς και την επιδίκαση αποζημίωσης,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

συγκείμενο από τους A. O'Keeffe, πρόεδρο τμήματος, G. Bosco και T. Koopmans, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. F. Mancini
γραμματέας: P. Heim

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης, η εξέλιξη της διαδικασίας, οι ισχυρισμοί, τα επιχειρήματα και τα αιτήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

Μετά την επιτυχία της στο γενικό διαγωνισμό για την πρόσληψη δακτυλογράφων που έγινε το Δεκέμβριο 1980, η Παπαγεωργοπούλου προσελήφθη την 1η Ιουλίου 1981 από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ως δόκιμος υπάλληλος (αφού διετέλεσε έκτακτος υπάλληλος κατά το μήνα Ιούνιο).

Η προσφεύγουσα ήλθε από τον Καναδά, όπου έζησε από ηλικίας 14 ετών και εργάστηκε επί 8 έτη, τελευταία δε στο υπουργείο εθνικής άμυνας. Εκτός από τη γνώση της μητρικής της γλώσσας, της ελληνικής, γνώριζε προφανώς πολύ καλά την αγγλική και γαλλική.

Στις 30 Νοεμβρίου 1981, γνωστοποιήθηκε στην προσφεύγουσα η έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας. Η έκθεση αυτή περιελάμβανε την ένδειξη «ανεπαρκής», όσον αφορά την ικανότητα στην άσκηση καθηκόντων, στην ευχέρεια γραπτής έκφρασης στη μητρική της γλώσσα (την ελληνική), στην ευχέρεια προσαρμογής, στην ποιότητα και την εκτέλεση της εργασίας, και την ένδειξη «πολύ καλή» στην κατανόηση και την προφορική έκφραση στη γαλλική και αγγλική. Στη στήλη «παρατηρήσεις» υπήρχε παραπομπή στη γενική κρίση, που ήταν διατυπωμένη ως εξής:

«Καίτοι οι επαγγελματικές και τεχνικές γνώσεις της Παπαγεωργοπούλου μπορούν να θεωρηθούν ως επαρκείς, η γνώση της μητρικής της γλώσσας (της ελληνικής) εμφανίζει, πάντως, σοβαρές ελλείψεις, πράγμα που συνεπάγεται σαφώς μειωμένη απόδοση, τόσο από πλευράς ποιότητας, όσο και από πλευράς εκτέλεσης. Εξάλλου, από τις παρατηρήσεις που της έγιναν ως προς το θέμα αυτό αποδείχτηκε ότι αυτή είχε τεράστιες δυσχέρειες στο να αποδεχτεί την εξουσία των προϊσταμένων της, να ενταχθεί σε μια ομάδα και να προσαρμοστεί στις μεθόδους εργασίας του κοινοτικού οργάνου.»

Η έκθεση κατέληγε, επομένως, στην ανεπάρκεια της προσφεύγουσας να εκπληρώσει τα καθήκοντα που ανάγονται στη θέση της, αν ληφθούν υπόψη οι ικανότητές της, η απόδοσή της και η συμπεριφορά της στην υπηρεσία.

Στις 4 Δεκεμβρίου 1981, η προσφεύγουσα κατέστησε γνωστό ότι δεν αποδεχόταν την έκθεση αυτή, διότι θεώρησε ότι είχε συνταχθεί κατά τρόπο υποκειμενικό.

Η εν λόγω έκθεση είχε υπογραφεί από τον Vermeylen, προϊστάμενο τμήματος, τον Farenzena, προϊστάμενο της υπηρεσίας δακτυλογράφησης, την de Oliveira, η οποία είχε αντικαταστήσει τον Farenzena κατά την απουσία του λόγω ασθένειας και ασκούσε καθήκοντα προϊσταμένου της υπηρεσίας και την Πάλλη, προϊσταμένη του ελληνικού τμήματος διακτυλογράφων. Στις παρατηρήσεις της για την έκθεση, η προσφεύγουσα συνήψε μια επιστολή της Αμαραντίδου προς τον Farenzena, σχετικά με τους βαθμούς που η Αμαραντίδου είχε απονείμει στους διαφόρους υπαλλήλους του ελληνικού τμήματος δακτυλογράφων. Η Αμαραντίδου είχε ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου στο ελληνικό τμήμα δακτυλογράφων πριν από την Πάλλη μέχρι τις 17 Αυγούστου 1981.

Μετά την έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας, η προσφεύγουσα απολύθηκε με απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 1981, ισχύσα από 31ης Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.

Στις 18 Μαρτίου 1982, η προσφεύγουσα υπέβαλε προς την ΑΔΑ ένσταση, με την οποία ζήτησε να ανακληθεί η απόφαση απόλυσης, ένσταση που απορρίφθηκε με έγγραφο του γενικού γραμματέα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής στις 16 Ιουλίου 1982.

Μετά την απόλυσή της, η προσφεύγουσα ανεύρε μια προσωρινή θέση δακτυλογράφου (1 έτος) στην Αθήνα, στα γραφεία των Ηνωμένων Εθνών (πρόγραμμα «Περιβάλλον»), από 1ης Οκτωβρίου 1982. Πέτυχε επίσης στις γραπτές εξετάσεις του διαγωνισμού για ελληνίδες δακτυλογράφους στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι προφορικές εξετάσεις του οποίου έπρεπε να γίνουν στις 10 Δεκεμβρίου 1982.

Η παρούσα προσφυγή ασκήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 15 Οκτωβρίου 1982.

Η προφορική διαδικασία εξελίχθηκε κανονικά.

Μετά από έκθεση του εισηγητή δικαστή και ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να εξετάσει ορισμένους μάρτυρες. Η εξέταση των μαρτύρων αυτών, του Farenzena και της Πάλλη, έγινε στις 21 Απριλίου 1983. Κατά την εν λόγω εξέταση, η Πάλλη εξετάστηκε ως προς την εκτέλεση από την προσφεύγουσα των καθηκόντων της, τη γνώση της στη γραπτή ελληνική γλώσσα και την ποιότητα της εργασίας της στη δακτυλογράφηση. Από τον Farenzena, εκτός από τις ερωτήσεις που υποβλήθηκαν και στην Πάλλη, ζητήθηκε να δώσει πληροφορίες επί των ενδεχόμενων αιτιάσεων που διατύπωσε η μεταφραστική υπηρεσία σχετικά με την εργασία δακτυλογράφησης της προσφεύγουσας.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Η *προσφεύγουσα* ζητεί από το Δικαστήριο:

α) να κρίνει την παρούσα προσφυγή παραδεκτή,

β) να κρίνει την προσφυγή βάσιμη και κατά συνέπεια να αποφανθεί ότι η κατά το πέρας της δοκιμασίας έκθεση, με την οποία προτείνεται η απόλυσή της, πρέπει να ακυρωθεί,

γ) κατά συνέπεια, να αποφανθεί ότι η απόλυση δεν έχει ερείσματα και πρέπει να ακυρωθεί,

δ) να αποφανθεί ότι η προσφεύγουσα δικαιούται, κατά συνέπεια, τους μισθούς και τις απολαβές της από 1ης Ιανουαρίου 1982, μέχρι τακτοποιήσεως από την καθής, εντόκως προς 10 % μέχρις εξοφλήσεως,

ε) να υποχρεώσει την καθής να καταβάλει στην προσφεύγουσα ως ηθική βλάβη

10 000 βελγικά φράγκα για κάθε μήνα ανεργίας εντόκως προς 10 %,

ζ) να αναγνωρίσει ότι η προσφεύγουσα προσφέρεται να αποδείξει με μάρτυρες ότι η επίδικη έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας συνιστά κατάχρηση εξουσίας·

η) να καταδικάσει την καθής σε όλα τα δικαστικά έξοδα και δαπάνες.

Άλλως, σε περίπτωση διεξαγωγής αποδείξεων, να επιφυλαχθεί ως προς τα έξοδα.

Η *καθής* ζητεί από το Δικαστήριο:

α) κυρίως, να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

β) να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα έξοδα·

γ) επικουρικώς, σε περίπτωση που η προσφυγή θα κρινόταν βάσιμη, να απορρίψει το αίτημα της προσφεύγουσας ως προς τους μισθούς και τις απολαβές της από 1ης Ιανουαρίου 1982 μέχρι τακτοποιήσεως από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή·

δ) επίσης, να απορρίψει το αίτημα της προσφεύγουσας για αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης·

ε) στην περίπτωση αυτή, να αποφανθεί κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων·

ζ) να επιφυλάξει στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κάθε άλλο δικαίωμα, ισχυρισμό ή μέσο έννομης προστασίας.

Με την απάντησή της, η προσφεύγουσα επικουρικώς ζητεί από το Δικαστήριο να εξετάσει ως μάρτυρες στην υπόθεση αυτή τον Farenzena και την Πάλλη, σχετικά με τις συνθήκες υπό τις οποίες συντάχθηκε η έκθεση κατά το πέρας της δοκιμασίας και, όσον αφορά την Πάλλη, σχετικά με την αντίθεση συμφερόντων μεταξύ αυτής και της προσφεύγουσας και, ειδικότερα, ως προς το ζήτημα ποιος ήταν δυνατό να αποφανθεί με επίγνωση επί της γραπτής έκφρασης στην ελληνική της προσφεύγουσας.

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Η *προσφεύγουσα* προβάλλει, πρώτον, ότι η έκθεση κατά το πέρας της δοκιμασίας δεν είναι αιτιολογημένη, διότι η ένδειξη «ανεπαρκής» δεν συνοδεύεται από καμιά παρατήρηση, πράγμα που ισοδυναμεί με έλλειψη αιτιολογίας και συνεπάγεται την πλήρη ακυρότητα της έκθεσης, καθώς και της απόλυσης που επακολούθησε.

Κατά την προσφεύγουσα, έχει διαπραχθεί κατάχρηση εξουσίας, υπό την έννοια ότι για τον κύριο κριτή, την Πάλλη, επρόκειτο να απαλλαγεί από μια ανταγωνίστρια, εφόσον οι δυο ενδιαφερόμενες ήταν υποψήφιες για τη θέση της προϊσταμένης στο ελληνικό τμήμα δακτυλογράφων.

Η έκθεση κρίσης δεν είναι αντικειμενική, ιδίως διότι υπάρχει διαφορά μεταξύ της αναγνωρισμένης ικανότητας της προσφεύγουσας να εργάζεται ενταγμένη σε ομάδα, η οποία κρίθηκε ικανοποιητική, και «των τεράστιων δυσχερειών να ενταχθεί σε μια ομάδα» σύμφωνα με τη γενική κρίση που γίνεται στην εν λόγω έκθεση. Επομένως, υπάρχει αντίφαση στην ίδια την έκθεση, πράγμα που αρκεί για να δικαιωθεί πλήρως η προσφεύγουσα στην υπόθεση αυτή.

Η προσφεύγουσα αναπτύσσει δυο άλλους ισχυρισμούς, που συνίστανται στην προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και στην παράβαση του καθήκοντος αρωγής.

Τέλος, η προσφεύγουσα προβάλλει την ακυρότητα της έκθεσης, διότι τρεις στήλες δεν έχουν συμπληρωθεί: η στήλη που αναφέρεται στα κύρια καθήκοντα που εκτελούσε κατά την περίοδο δοκιμασίας, εκείνη που αφορά το βαθμό και το κλιμάκιο που είχε η προσφεύγουσα και η στήλη που είχε η προσφεύγουσα και η στήλη που συμπληρώνεται από τον ιεραρχικά προϊστάμενο.

Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι δεν επικαλείται υλική ζημία, ενώ θεωρεί πρόδηλον ότι η καθής οφείλει να της καταβάλει τους μισθούς της από την απόλυσή της μέχρι την έκδοση της απόφασης. Πάντως, επειδή η αδικαιολόγητη αυτή απόλυση της προκάλεσε σημαντική ηθική βλάβη, επιμένει να της επιδικαστεί για το λόγο αυτό προσωρινή αποζημίωση, εκτιμώμενη σε 10 000 φράγκα μηνιαίως, όσο διαρκεί η παράνομη απόλυση.

Στην πραγματικότητα, το βασικό παράπονο της προσφεύγουσας αναφέρεται ακριβώς στο γεγονός ότι ο μόνος κριτής για την έκθεσή της κατά το πέρας της περιόδου δοκιμασίας, ο οποίος γνώριζε την ελληνική, ήταν η Πάλλη, που είχε διοριστεί προϊσταμένη του ελληνικού τμήματος δακτυλογράφων το Σεπτέμβριο του 1981. Οι δύο άλλοι κριτές, ο Farenzena και η de Oliveira, αγνοούσαν την ελληνική, πράγμα που αρκεί για να κριθεί άκυρη η έκθεση. Η προσφεύγουσα προσθέτει σχετικά τι γνώμη είχε γι' αυτήν η Αμαραντίδου, η οποία ασκούσε καθήκοντα προϊσταμένης της ελληνικής ομάδας δακτυλογράφων μέχρι τις 17 Αυγούστου 1981, σε έγγραφο που διαβίβασε στον Farenzena: «Εξαιρετική επαγγελματική συνείδηση, σχεδόν εξαιρετική δακτυλογράφος, προσπαθεί να προοδεύει και να βελτιώνεται, χαρακτήρας ήπιος, μεθοδική και σταθερή, απαραίτητη».

Η *Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή* αμφισβητεί την αλήθεια των ισχυρισμών της προσφεύγουσας σχετικά με την Πάλλη, στην οποία είχε ανατεθεί η ελληνική ομάδα του τμήματος δακτυλογράφων, δεδομένου ότι αυτή είχε καταταγεί πρώτη επιτυχούσα στο διαγωνισμό γραμματέων ΟΚΕ C/21/79 και είχε πολύ μεγάλη επαγγελματική πείρα ως γραμματέας διεύθυνσης, καθώς και κοινοτική πείρα, αφού είχε ασκήσει καθήκοντα έκτακτου υπαλλήλου με βαθμό αναπληρωτή βοηθού διοίκησης Β 5 του έλληνα δικαστή του Δικαστηρίου. Κατά την άσκηση των καθηκόντων της, παρακολούθησε την εργασία της προσφεύγουσας κατά το μεγαλύτερο διάστημα της περιόδου δοκιμασίας. Τέλος, ουδέποτε η προσφεύγουσα και η Πάλλη υπήρξαν πιθανές ανταγωνίστριες για την ίδια θέση, αφού ιδίως η Πάλλη υπερέβαινε το όριο ηλικίας για να μπορεί να μετάσχει στο διαγωνισμό για κύριος γραμματέας (ΟΚΕ C/28/80) προς επιλογή της προϊσταμένης της ελληνικής ομάδας δακτυλογράφων. Εξάλλου, η Παπαγεωργοπούλου είχε αποτύχει στο διαγωνισμό αυτό, καθώς και στις εξετάσεις για γραμματείς του ίδιου κοινού διαγωνισμού, η δε Πάλλη, ως γραμματέας, ακολούθησε εντελώς διαφορετική σταδιοδρομία από εκείνη της προσφεύγουσας, που είναι δακτυλογράφος.

Το γεγονός ότι ορισμένες λεπτομέρειες της έκθεσης κρίσης δεν είχαν συμπληρωθεί είναι άνευ σημασίας, εφόσον πρόκειται για έκθεση που αναφέρεται σε δόκιμη δακτυλογράφο και που τα καθήκοντά της δεν μπορούσαν να είναι διαφορετικά από τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της θέσης της. Εξάλλου, το ότι στην επίδικη έκθεση δεν υπήρχαν παρατηρήσεις των διαφόρων ιεραρχικώς προϊσταμένων οφείλεται στο ότι, με την υπογραφή τους, απλώς ενέκριναν την έκθεση στο σύνολό της, στη σύνταξη της οποίας είχαν εξάλλου συμβάλει.

Μολονότι η προσφεύγουσα είχε επαρκείς επαγγελματικές και τεχνικές γνώσεις και μεγάλη ευχέρεια προφορικής έκφρασης στην ελληνική, την κατανοούσε και μπορούσε να την ομιλεί, οι δυσκολίες εμφανίζονταν κατά τη στιγμή της δακτυλογράφησης και, κυρίως, όταν επρόκειτο να δακτυλογραφήσει κείμενα που είχαν υπαγορευτεί σε μαγνητοταινία, όπου έπρεπε να αποδείξει ότι κατείχε τις απαραίτητες γλωσσικές καί γραμματικές γνώσεις: οι

μεταφραστές, των οποίων ζητήθηκε η γνώμη, επιβεβαίωσαν τις ελλείψεις αυτές στον εν λόγω τομέα. Στην προσφεύγουσα έχουν γίνει πάρα πολλές παρατηρήσεις από τους ιεραρχικά προϊσταμένους της, λόγω των ελλείψεων στην απόδοσή της και λόγω των λαθών που υπήρχαν στα γραπτά κείμενα.

Ως προς την τελευταία ένδειξη περί ανεπάρκειας, που αναφέρεται στην ευχέρεια προσαρμογής της προσφεύγουσας, η διαφορά με την «ικανοποιητική» ένδειξη περί επάρκειας σχετικά με την ικανότητά της να εργάζεται ενταγμένη σε ομάδα οφείλεται στο γεγονός ότι, καίτοι η προσφεύγουσα επέδειχνε καλή συμπεριφορά προς τις συναδέλφους της της ελληνικής ομάδας δακτυλογράφων, είχε δυσκολίες προσαρμογής στις εργασίες που της είχαν ανατεθεί και, κυρίως, αποδοχής της εξουσίας των ιεραρχικά προϊσταμένων της.

Η καθής θεωρεί ότι η παράβαση τύπου που αναφέρεται στην έκθεση κρίσης δεν μπορεί να συνεπάγεται την ακύρωση της εν λόγω έκθεσης, δεδομένου ότι το διοικητικό δίκαιο διακρίνει μεταξύ ουσιωδών και επουσιωδών τύπων, μόνοι δε οι πρώτοι μπορούν να συνεπάγονται την ακύρωση της επίδικης πράξης.

Κατάχρηση εξουσίας υπάρχει μόνον όταν η διοικητική αρχή εκτελεί πράξη της αρμοδιότητάς της επιδιώκοντας σκοπό διαφορετικό από εκείνο για τον οποίο η πράξη μπορούσε νόμιμα να εκτελεστεί: επομένως, η καθής δεν βλέπει πώς και με ποια απόφαση θα μπορούσε να καταστεί ένοχη κατάχρησης εξουσίας, η οποία δεν τεκμαίρεται, το δε βάρος απόδειξης φέρει η προσφεύγουσα.

Ως προς τις πλημμέλειες που αναφέρονται στην αιτιολογία της έκθεσης κατά το πέρας της δοκιμασίας και της απόφασης απόλυσης, η καθής έχει προβλέψει για τους δόκιμους υπαλλήλους λεπτομερή ανάλυση όλων των στοιχείων, βάσει των οποίων μπορούν να εκτιμώνται τελικά οι ικανότητές τους να εκπληρώνουν τις αρμοδιότητες που συνεπάγονται τα καθήκοντά τους και να κρίνεται η απόδοσή τους και η συμπεριφορά τους στην υπηρεσία. Η επίδικη έκθεση, που περιλαμβάνει μια εξαντλητική γενική κρίση, γνωστοποιήθηκε στην προσφεύγουσα η οποία θα μπορούσε — εξάλλου το έχει πράξει — να διατυπώσει γραπτώς τις παρατηρήσεις της. Σχετικά, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αναφέρει ότι η προσφεύγουσα στήριξε τις παρατηρήσεις της ουσιαστικά στο έγγραφο που η Αμαραντίδου είχε απευθύνει στον Farenzena, έγγραφο το οποίο έχει αυστηρά μονόπλευρο χαρακτήρα. Όσον αφορά το έγγραφο απόλυσης, είναι λεπτομερώς αιτιολογημένο.

Η προσφεύγουσα έχει συνδυάσει την προσφυγή ακύρωσης με την προσφυγή μεταρρύθμισης [της απόφασης], πλην όμως υπάρχει αντίφαση μεταξύ της ομολογίας ότι δεν επικαλείται υλική ζημία και του γεγονότος ότι αξιώνει τους μισθούς από 1ης Ιανουαρίου 1982 μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης. Σχετικά, η καθής υπενθυμίζει ότι στην προσφεύγουσα έχουν χορηγηθεί μισθοί δύο μηνών μετά την απόλυσή της και ότι έχει ανεύρει νέα απασχόληση. Επομένως, εναπόκειται σ' αυτήν, μετά την ομολογία ότι δεν επικαλείται υλική ζημία, να αποδείξει ότι έχει υποστεί παρόμοια ζημία, καθώς και ηθική βλάβη.

III — Προφορική διαδικασία

Οι διάδικοι αγόρευσαν κατά τη συνεδρίαση της 19ης Μαΐου 1983.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 14ης Ιουλίου 1983.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 15 Οκτωβρίου 1982, η Χ. Παπαγεωργοπούλου, δόκιμος υπάλληλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, άσκησε προσφυγή με την οποία ζητεί να ακυρωθεί η έκθεση κατά το πέρας της δοκιμασίας της και η απόφαση απόλυσης που επακολούθησε και να υποχρεωθεί η καθής να της καταβάλει τους μισθούς και τις απολαβές της από 1ης Ιανουαρίου 1982, καθώς και αποζημίωση προς αποκατάσταση της ηθικής της βλάβης.

2 Κατόπιν γενικού διαγωνισμού για την πρόσληψη δακτυλογράφων, η προσφεύγουσα προσελήφθη την 1η Ιουλίου 1981 από την καθής ως δόκιμος υπάλληλος.

3 Η έκθεση κρίσης κατά το πέρας της δοκιμασίας συντάχθηκε στις 27 Νοεμβρίου 1981 και κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 30 Νοεμβρίου. Η ένδειξη «ανεπαρκής» αναγραφόταν στη στήλη «ικανότητα» για τη χρησιμοποίηση των γνώσεων κατά την άσκηση των καθηκόντων — γραπτή έκφραση και για την ευχέρεια προσαρμογής — και στη στήλη «απόδοση» για την ποιότητα και την εκτέλεση της εργασίας. Υπό τον τίτλο «γενική αξιολόγηση» οι ενδείξεις «ανεπαρκής» αιτιολογήθηκαν ως εξής:

«Καίτοι οι επαγγελματικές και τεχνικές γνώσεις της Παπαγεωργοπούλου μπορούν να θεωρηθούν ως επαρκείς, η γνώση της μητρικής της γλώσσας (της ελληνικής) εμφανίζει, πάντως, σοβαρά κενά, ώστε να συνεπάγεται σαφώς μειωμένη απόδοση, τόσο από πλευράς ποιότητας, όσο και από πλευράς εκτέλεσης.

Εξάλλου, από τις παρατηρήσεις που της έγιναν ως προς το θέμα αυτό, αναφάνηκε ότι είχε τεράστιες δυσχέρειες στο να αποδεχτεί την εξουσία των προϊσταμένων της, να ενταχθεί σε ομάδα και να προσαρμοστεί στις μεθόδους εργασίας του κοινοτικού οργάνου.»

4 Η έκθεση καταλήγει με αρνητική αξιολόγηση όσον αφορά την ικανότητα της προσφεύγουσας να εκπληρώνει τα καθήκοντα που συνεπάγονται οι αρμοδιότητές της, αν ληφθούν υπόψη οι ικανότητές της, η απόδοσή της και η συμπεριφορά της στην υπηρεσία.

5 Την έκθεση συνέταξε ο Vermeylen, προϊστάμενος τμήματος, και υπέγραψαν οι Farenzena, προϊστάμενος της υπηρεσίας δακτυλογράφησης, de Oliveira, η οποία ασκούσε καθήκοντα προϊσταμένης της υπηρεσίας, και η Πάλλη, προϊσταμένη της ελληνικής ομάδας δακτυλογράφων.

6 Με έγγραφο της 4ης Δεκεμβρίου 1981, η προσφεύγουσα αμφισβήτησε την έκθεση.

7 Με απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 1981 του γενικού γραμματέα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 22 Δεκεμβρίου, απολύθηκε η προσφεύγουσα, με ημερομηνία ισχύος της απόλυσής της την 31η Δεκεμβρίου 1981.

8 Στις 18 Μαρτίου 1982, η προσφεύγουσα υπέβαλε ένσταση κατά της απόφασης απόλυσης. Η ένσταση αυτή απορρίφθηκε με την από 15 Ιουλίου 1982 απόφαση του γενικού γραμματέα της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής.

9 Με την προσφυγή της, η προσφεύγουσα προβάλλει ανεπαρκή αιτιολογία της έκθεσης, έλλειψη αντικειμενικότητας και σιωπηρή αντίφαση, προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και παράβαση του καθήκοντος αρωγής και, τέλος, κατάχρηση εξουσίας, καθόσον η Πάλλη, η οποία υπέγραψε την έκθεση, ενήργησε με σκοπό να απαλλαγεί από μία ανταγωνίστρια για τη θέση της προϊσταμένης στην ελληνική ομάδα δακτυλογράφων.

10 Προς στήριξη των ισχυρισμών της, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Πάλλη ήταν ανταγωνίστριά της για τη θέση της προϊσταμένης στην ελληνική ομάδα δακτυλογράφων και ότι κατά συνέπεια η κρίση της δεν ήταν αντικειμενική. Προβάλλει επίσης ότι έπρεπε να είχε ληφθεί η γνώμη της Αμαραντίδου, η οποία, στη μισή τουλάχιστον περίοδο δοκιμασίας, ήταν η υπεύθυνη της ομάδας.

11 Από το φάκελο της υπόθεσης προκύπτει ότι, με απόφαση της 25ης Σεπτεμβρίου 1981, είχε ανατεθεί προσωρινά στην Πάλλη από 1ης Οκτωβρίου ο έλεγχος και η οργάνωση της ελληνικής ομάδας της υπηρεσίας δακτυλογράφησης και ότι κατά το χρόνο σύνταξης της έκθεσης ήταν υπεύθυνη της εν λόγω ομάδας. Είναι σύμφωνο προς τη χρηστή διοίκηση, το υπεύθυνο για το τμήμα πρόσωπο να προ-

βαίνει σε κρίση των ικανοτήτων του δόκιμου υπαλλήλου. Όσον αφορά το παράπονο της προσφεύγουσας, ότι δεν είχε ζητηθεί η κρίση της Αμαραντίδου, φαίνεται ότι στην τελευταία, έκτακτη υπάλληλο, ουδέποτε είχε ανατεθεί, με γραπτή απόφαση, η διεύθυνση της ελληνικής ομάδας της υπηρεσίας δακτυλογράφησης, αλλά της είχαν ανατεθεί καθήκοντα συντονισμού των εργασιών της ελληνικής ομάδας υπό την επίβλεψη του προϊσταμένου της υπηρεσίας. Η Αμαραντίδου δεν μπόρεσε να παρακολουθήσει την εργασία της προσφεύγουσας παρά μόνο από την 1η Ιουλίου μέχρι της 17ης Αυγούστου, ημερομηνία από την οποία άρχιζε η άδεια της προσφεύγουσας. Πριν ακόμη από τη σύνταξη της έκθεσης, η Αμαραντίδου είχε αποχωρήσει από την υπηρεσία της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, στις 27 Αυγούστου. Επομένως, η κρίση της δεν ήταν ουσιώδης.

12 Την έκθεση, που συνέταξε ο προϊστάμενος του τμήματος προσυπέγραψαν ο προϊστάμενος της υπηρεσίας δακτυλογράφησης, η de Oliveira, η οποία ασκούσε καθήκοντα προϊσταμένου κατά την απουσία του προϊσταμένου της, και η υπεύθυνη της ελληνικής ομάδας δακτυλογράφων, για να δηλώσουν τη συμφωνία του με την αξιολόγηση που περιέχει η έκθεση. Οι αρνητικές κρίσεις αιτιολογούνται επαρκώς με τη γενική αξιολόγηση, στην οποία και παραπέμπουν. Επομένως, διαπιστώνεται ότι η έκθεση έχει συνταχθεί κανονικά και είναι αιτιολογημένη.

13 Ως προς το λόγο περί κατάχρησης εξουσίας, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε καμιά απόδειξη. Επομένως, ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί.

14 Όσον αφορά τα λοιπά παράπονα της προσφεύγουσας, πρέπει να παρατηρηθεί ότι περιορίστηκε να τα εκθέσει στο δικόγραφο της προσφυγής, επιφυλαχθείσα να τα αναπτύξει με την απάντησή της, εφόσον τούτο ήταν αναγκαίο. Τα παράπονα αυτά δεν διευκρινίστηκαν ούτε αναπτύχθηκαν κατά τα μεταγενέστερα στάδια της διαδικασίας. Επομένως, παρέλκει η εξέτασή τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

15 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 70 του κανονισμού διαδικασίας, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

Διά ταύτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

κρίνει και αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα.

O'Keeffe Bosco Koopmans

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Σεπτεμβρίου 1983.

Ο γραμματέας
κ.α.α.

J. A. Pompe

Βοηθός γραμματέας

Ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος

A. O'Keeffe

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ G. FEDERICO MANCINI ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η προσφυγή της 15ης Οκτωβρίου 1982, με την οποία έχει εισαχθεί η παρούσα υπόθεση, διαρθρώνεται γύρω από μια σειρά αιτημάτων — σχετικών με την ακύρωση της έκθεσης κατά το πέρας της δοκιμασίας και με την απόλυση που στηρίχθηκε στην εν λόγω έκθεση, καθώς και με την καταβολή των μισθών από την ημέρα της απομάκρυνσης από την υπηρεσία συν ενός ποσού προς αποκατάσταση της ηθικής βλάβης — που η Χρυσάνθη Παπαγεωργοπούλου, πρώην μη μόνιμη υπάλληλος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (στο εξής ΟΚΕ), προβάλλει κατά του κοινοτικού αυτού οργάνου.

1 — Μετάφραση από τα ιταλικά.